

דקדוקי מלים וחלקם בעלי שינוי משמעות בפרשת כי-
תצא ובהפטרה ובראשון של כי-תבוא

כא יג וּבִכְתָּהּ: המילה מוטעמת במרכא בב"ת ובתביר
בתי"ו

כא טו לְשִׁנְיָאָה: הנו"ן בחירק

כא יט וְתִפְּשׂוּ בּוֹ: הטעם נסוג לתי"ו, עם זאת הפ"א בשוא
נע

כא כג קִלְלָתָהּ: הלמ"ד הראשונה, על אף הקושי, בשוא נח
לא בחטף פתח

כב א עליית שני

שיו"ל: שיו"ן שמאלית

כב ג וְכֵן תַּעֲשֶׂה: כך היא ההטעמה הנכונה ולא בקדמא
ואזלא (קורן ודומיו). וּמִצָּאָתָהּ: האל"ף כלל אינה נשמעת

כב ה כָּל-עֲשֵׂה אֵלֶּה: טעם נסוג אחור לעי"ן

כב ז תִּקַּח-לָךְ: געיה בתי"ו. יִיטֵב לָךְ: טעם נסוג אחור
ליר"ד. וְהֶאֱרַכְתָּ: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף
החטופה

כב ח עליית שלישי

כב ט הַמִּלָּאָה: געיה בה"א והמ"ם בשווא נע

כב יב תִּכְסֶּה-בָּהּ: יש לקרוא תיבה זו כאילו מדובר
במילה אחת, אין געיות ואין להעמיד אות זו או אחרת פרט
לבי"ת המוטעמת בסילוק

כב טו הַשְּׁעֶרָה: העי"ן בשווא נח

כב יח וְלִקְחוּ: מרכא בלמ"ד כטעם משנה

כב יט מִנְּאֵה כֶּסֶף: טעם נסוג אחור למ"ם

כב כב בַּעֲלַת-בַּעַל: געיה בעי"ן הראשונה

כב כג מֵאֲרָשָׁה: במלרע

כב כה הַמֵּאֲרָשָׁה: המ"ם ללא דגש בשווא נח, העמדה
קלה באל"ף ובמלרע

כב כח לֹא-אֲרָשָׁה: במלעיל

כב כט עֲנֶה: יש להקפיד על המפיק

כג ב דִּכְּאָ: יש מחלוקת כתיב במלה זו, אבל אינה נוגעת
לקריאת המילה¹. שְׁפָכָה: השי"ן בקמץ קטן והפ"א בשוא
נח

כג ג יִבֹּא לוֹ: טעם נסוג אחור ליר"ד

כג ה לְקַלְלָךְ: למ"ד ראשונה אחרי הקו"ף בשווא נע, כ"ף
סופית דגושה²

כג ח עליית רביעי

כג יא מִקְרָה-לֵילָה: הקו"ף בדגש ובשווא נע

כג כא יִבְרַכְךָ: כ"ף ראשונה בשווא נח

כג כה שְׂבַעַךְ: שי"ן שמאלית בקמץ קטן. כְּלִיָּךְ: במלרע,
הלמ"ד בשווא נח והיר"ד בנע

כג כו עַל קִמְתָּ רַעְךָ: טעם טפחא בתיבת עַל

כג כה עליית חמישי

כד א כִּי-מִצָּא בָּהּ: טעם נסוג אחור למ"ם. וְכָתַב לָהּ:
טעם נסוג אחור לכ"ף, כן הדבר גם בפסוק הבא

כד ב וְהִלָּכָה וְהִיָּתָה לְאִישׁ-אַחֵר: טעם טפחא בתיבת
וְהִלָּכָה

כד ד בַּעֲלָהּ: העי"ן בשווא נח. תַּחֲטִיא: החי"ת חטופה
ולא בשווא נח

כד ה עליית ששי

כד ו שְׂמַח אֶת-אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר-לָקַח: טעם טפחא בתיבת
וְשְׂמַח

כד ז כִּי-יִמְצָא אִישׁ: מונח רביעי ולא קדמא ואזלא

כד ח הַשֹּׁמֵר: במלעיל והמ"ם בסגול

כד י מִשָּׂאת: שי"ן ימנית והאל"ף כלל אינה נשמעת.

כד יא מֵאוֹמָה: במלעיל

כד יא נִשָּׂה בּוֹ: אין טעם נסוג אחור. אֶת-הָעֶבֶט: הה"א
בפתח ולא בקמץ, כן הדבר גם בהמשך פס' יג

כד יג בְּשִׁלְמָתוֹ: שי"ן שמאלית. וּבִרְכָךְ: געיה בב"ת,
הרי"ש בשווא נע ודגש בכ"ף הסופית

כד יד עליית שביעי

כד יט יִבְרַכְךָ: כ"ף ראשונה בשווא נח

² אע"פ שכבר גילינו דעתנו ש"כלל הדומות" אינו נכון, כאן יש געיה
בקר"ף, וזה דומה ל"הלל" שהלמ"ד הראשונה רפויה, ועם זאת השוא
נע

¹ זהו אחד המקומות שבו נבדלים ספרי תימן מיתר הספרים, אל"ף
לפי התימנים או ה"א לפי יתר העדות ראה בגיליון כי תצא סז,
ובגיליון תהלים צ, בתוכנת הכתר ובתנ"ך ברויאר אימצו את נוסח
תימן.

כד כ וַיִּתֵּן: במלרע והת"ו בשוא ולא בסגול. תִּפְאָר: הפ' פתוחה³

כה ה יְבִמָּה: יש להקפיד על השמעת המפיק

כה ח וְקָרְאוּ-לוֹ: געיה בקו"ף

כה טז כָּל-עֵשָׂה אֵלֶּה: טעם נסוג אחור לעי"ן וכן בהמשך עֵשָׂה עוֹל

כה יז מפטיר

בְּצִאתְכֶם: הת"ו בשווא נע

כה יח קָרָךְ: געיה בקו"ף והר"ש בשווא נע. כָּל-

הַנְּחֻשִׁים: נחץ בנו"ן מפאת הגעיה שבה. וַיִּגַּע: יש לבטא את הפתח לפני העי"ן (פתח גנובה)⁴

כה יט מִכָּל-אֵיבֶיךָ: טעם קדמא באל"ף, גרש בבית

והי"ד בשווא. אֲשֶׁר ה'־אֱלֹהֶיךָ: כך היא ההטעמה

הנכונה, תיבת אֲשֶׁר בלבד מוטעמת במונח ותבת ה'־

מוקפת⁵ אֶת-זָכְרִי: לאחרונה השתרש מנהג לקרוא פעמיים את המילה "זכר". מנהג זה אינו מוכר באשכנז המערבי וגם לא בעדות המזרח. בקונטרס "מקראות שיש להם הכרע" של הר"מ ברויאר ז"ל⁶ האריך להוכיח שאין ספק שנוסח הצירי הוא הנכון, ואין כל צורך בקריאה הכפולה.

הפטרת כי תצא ישעיהו נד – נה ה:

א רָנִי: הר"ש בקמץ קטן ובמלרע. לֹא-חֲלָה: הטעם בחי"ת

ב אֶל-תַּחֲשֹׁכִי: שיי"ן שמאלית

ג נִשְׁמֹת: דגש חזק במ"ם, שוממות, לשון שממה ולא רבים של 'נְשָׁמָה'

ד אֶל-תִּירְאִי: געיה בת"ו ושוא נע ברי"ש

ו וַעֲצוּבַת רוּחַ: טעם נסוג אחור לצד"י

ט וּמִגֶּעֶר-בֶּךָ: העי"ן בקמץ קטן

בקהילות אשכנז מערב משלימים כאן את הפטרת עניה סערה שלא נקראה בפרשת ראה.

נד יא עֲנִיָּה: הנ"ן בחירק חסר והי"ד אחריה בדגש חזק

נד יב וְשִׁמְתִי כְּדָל: כ"ף ראשונה בדגש קל על אף שהתיבה הקודמת מוטעמת בטעם משרת, מסתיימת בהברה פתוחה ובמלרע⁷. הדל"ת בשווא נח אע"פ שהכ"ף אחריה רפויה

נה ב לְשִׁבְעָה: השי"ן בקמץ קטן

ראשון (ושני) של כי תבוא:

כו א וַיִּרְשָׁתָה: הי"ד אינה נשמעת והיא חלק מהחירק

המלא שבוא"ו. וַיִּשְׁבֹּת בָּהּ: טעם נסוג אחור לשי"ן והבי"ת במילה הבאה בדגש חזק מדין אתי מרחיק

כו ג לָתֵת לָנוּ: טעם נסוג אחור ללמ"ד הראשונה

כו ד שני במנחת שבת

כו ו וַיַּעֲנוּנוּ: הי"ד בשווא נח

כו יב שלישי במנחת שבת

³ לפי הרד"ק יתכן שיש כאן שינוי משמעות אם יקרא בקמץ (עיי' במאמר אוריאל בגליון כי-תצא סז).

⁴ קוראים שבכל קריאה אינם מבחינים בין אל"ף לעי"ן עלולים לקרוא כאן עי"ן פתוחה במקום עי"ן בפתח גנובה. כלומר ויגעה, אבל לפי קריאת האשכנזים יש כאן אל"ף גנובה ונקרא וַיִּגַּע. ולפי עדות המזרח: וַיִּגַּע. ומי שקורא ויגעה אינו שונה ממי שקורא במקום בְּהִנִּיחַ – בְּהִנִּיחָה!

⁵ בקורן ודומיו תיבת וי היא במונח.

⁶ מאמרו צורף לגיליון תצוה סז, המעוניין יפנה אלי.

⁷ במחברת התיגאן של יהדות תימן היא נכללת ברשימת מילים בשם 'אוגירה' הכוללת מקרים חריגים דומים במקרא